

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Prima Pars Et Prima Secundæ Divi Thomæ Complectvntvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores & praxim spectantes, quæ peculiarem cum
Scholasticis habent connexionem, declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1659

Sect. V. Ratione probatur, dari in Deo Scientiam conditionatam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13718

verè fecuturum, seu aliquo pòst tempore habitu-
rum existentiam. Sicut exempli gratià hic mundus
proprie non dicitur præcedere, seu antecedere
alium, nec Incarnatio Filii Incarnationem Patris,
aut Spiritus Sancti: unum enim præcedere aliud,
connotat illud aliud fecuturum. *Prænotio*, inquit
S. Damascenus in Dialogo contra Manichæos,
est, qua futura sunt, antequam in actum prodeunt,
nosse. Idem docet Hugo de S. Victore, 1. de Sacram.
par. 2. cap. 18. scientiam Dei distinguens à præ-
scientiâ, dicitque, *Si futura non essent, fore quidem*
in Deo scientiam, non tamen præscientiam: & addit;
illa qua præscientia est, scientia fuisse, etiamsi præscien-
tia non fuisse, si futurum aliquid non fuisse. Idem
etiam affirmat Magister sententiarum, & alii Theo-
logi. Hoc ergo solum sensu negant Patres præ-
scientiam contingentium conditionatè tantum fu-
tutorum.

Scientia & præscientia quo pacto inter se distinguantur.

sum in hac fundatum, nequit esse infallibile: con-
jecturæ enim, quæcunque demum fuerint, solum
sunt conjecturæ.

Probatur quartò, nam sine hac scientia non po-
test Deus perfectam providentiam exercere, nec
prudenter se in hominum conversione, & aliis re-
bus contingentibus, gerere; nisi enim sciat quem
effectum habitura esset in Petro talis gratia excitans,
seu bona cogitatio, si ei hic & nunc daretur, fru-
strabitur frequenter divina voluntas, nec assequer-
tur quod intendit, sicque cæco modo in rerum
dispositione procedet, non certissimè & infallibili-
ter, ut Deum decet.

Hoc, inter alios, clarissimè docet S. Augustinus
lib. de Prædest. Sanctorum, cap. 14. ubi prædesti-
nationem definiens, sic habet: *Prædestinatio San-*
ctorum nihil est aliud, quam præscientia & preparatio
beneficiorum Dei, quibus certissimè liberantur, quicum-
que liberantur. At sanè non certissimè liberaren-
tur, sed cum maximâ incertitudine, imò casu, si
Deus, quando bonam cognitionem immittit, ne-
sciret utrum habitura esset effectum, necne. Sicut
siquis sagittam in incertum emitteret, dubius scopum
atingat, necne. Unde dicunt aliqui, quem
admodum is, qui primâ sagittâ in incertum emisit,
quæque metam non attingit, aliam & aliam eadem
ratione emittit donec una tandem ex iis scopum
tangat: sic Deus, inquit, quando primam cogi-
tationem, nescius utrum habitura sit effectum,
casso conatu immittit, aliam & aliam immittit de-
bet, donec tandem efficiat quod intendit. *Qui*
modus procedendi, quàm parum dignus Deo sit,
quis non videt? Imò etiamsi moralem quis con-
nexionem inter gratiam excitantem & conversio-
nem secuturam statuatur, adhuc non certissimè libe-
raretur homo ille, cum conversio ipsius non ha-
beat omnino infallibilem, & consequenter certissi-
mam connexionem cum gratiâ, seu illustratione à
Deo immisâ. Plura de hoc argumento infra,
dum de Prædestinatione & Providentiâ.

IV. *Scientia conditionata ad perfectam providentiam necessaria.*

V. *Virtus est, dicitur scilicet, si as scientia conditionata ad prædestinationem.*

Si vero scientia conditionata à Deo cæco modo procederet.

Moralis certitudo non sufficit ad providentiam.

SECTIO QUINTA.

Ratione probatur, dari in Deo Scientiam conditionatam.

I. **R**ATIO demum Conclusionis est primò,
quam insinuavimus supra cum de cognitione
contingentium absolute futurorum; spectat quippe
ad perfectionem divinæ scientiæ, ut sciat quidquid
est scibile, & omni modo quo est scibile: sed con-
tingentia sub conditione futura, sunt aliquo modo
scibilia, cum & probabiliter cognoscantur à nobis
imperfectè de iis divinantibus; ergo à Deo, qui
habet infinitam vim & perspicacitatem in cogno-
scendo, sciri possunt clarissimè; infinita quippe
virtus cognoscendi non solum quid de facto est,
vel erit, sed quid in quavis rerum peristasi, & qua-
cunque conditione positâ esset, perfectissimè di-
scernit.

Omne scibile, eo modo, quo scibile est, à Deo debet cognosci.

II. Secundò probatur: sicut propositio de contin-
gente absolute futuro, est determinatè vel vera,
vel falsa, ita & propositio de contingente sub con-
ditione futuro; nec enim minus verum est, *Petrus*
dabit Paulo librum si petierit, posito quòd factâ pe-
titione, verè sit daturus, quàm, *Petrus absolute da-*
bit Paulo librum, quando absolute, & nullâ positâ
conditione, est daturus; & hic urgeri possunt om-
nia argumenta pro determinatâ veritate, vel falsi-
tate propositionum de futuro contingente absolute,
suprà posita. Confirmatur: qui dicit, *Petrus cras*
peccabit, si in tale consortium venerit, vel verum di-
cit, vel non: ergo Deus videns aliquem hoc dicen-
tem, novit utrum verum dicat, necne; indignum
enim Deo est scientiæ abyssus, ut aliquid ipsum la-
teat, vel ullius rei ignorantia labore.

Non minus conditionatè futura sciri debet Deo, quàm futura absolute.

III. Probatur tertio: Si enim Deus certissimè non
novit res omnes sub conditione futuras, potest ho-
mo, ut supra insinuavi, multa Deum interrogare,
ad quæ ipse non poterit respondere, quod per se
statim apparet indignissimum. Confirmatur: si
enim Deus de hisce rebus non habet certam planè
& infallibilem scientiam, sed tantum conjecturalem,
possemus interdum de ejus responsis dubitare;
quod, & contra conceptum omnium est, & ipsius
naturæ luminis contrarium, quod dicitur, responsa
Dei omnia esse oracula omnino certissima, & de
quibus vel minimum ambigere nefas sit. Sequela
autem probatur: per conjecturalem enim scientiam
non tollitur omnis ratio dubitandi, cum hu-
jusmodi scientia semper sit fallibilis; ergo respon-

Grave incommodum ex eo quòd Deum certò non cognoscat futura conditionata.

De Deo coniecturalis scientia.

SECTIO SEXTA.

Diluuntur argumenta contra Scientiam conditionatam.

OBJECTUR primò, multos ex Sanctis Patri-
bus scientiam mediam, seu conditionatam
negasse, imò ut noxiam rejecisse, utpote Semipe-
lagianorum erroris fundamentum. Respondetur,
Patres, non scientiam mediam, sed illius abusum im-
probare, ut supra, sect. quarta, fuisse ostensum est.
Quando verò S. Prosper, & S. Augustinus asserunt,
nihil præcisi posse, nisi quod absolute & reipsa
futurum est, *Præscientiam* sumunt in sensu illo ri-
gorosissimo, in fine sect. quartæ explicato.

Solum noto, hæc dicta Patrum, perinde adver-
sariis ac nobis, esse solvenda; nec enim, etiam po-
sito decreto conditionato sunt res illæ absolute futu-
ræ: ergo juxta hos Patres, nequeunt à Deo præ-
cognosci: cum tamen passim affirmant hi Aucto-
res, posse futura contingentia conditionata in de-
creto illo cognosci, quamvis actualem existentiam
nunquam sint habitura. Standum ergo solutioni
loco citato traditæ, nec enim aliam quàm illam,
negant Patres.

Objicitur secundò, ex hac nostrâ sententiâ se-
qui, aliquid esse futurum sine decreto Dei, sine
omni enim decreto transit, secundum nos, objectum
de purè

I. *Patres non negant scientiam mediam.*

II. *Dilla Deo certò non arguitur ab adversariis.*

III. *Objicitur, sequi, aliquid esse futurum sine decreto Dei.*